

ONORE DE BALZAKNING “GORIO OTA” ROMANIDAGI MUAMMOLAR
VA ULARNING TASVIRI

ПРОБЛЕМЫ И ИХ ОБРАЗЫ В РОМАНЕ ОНОРА ДЕ БАЛЬЗАКА "ОТЕЦ
ГОРИО"

THE PROBLEMS AND THEIR IMAGERY IN THE NOVEL "FATHER
GORIO" BY HONORE DE BALZAC

Ortiqov Rustamjon Abdumalik o‘g‘li, FarDU o‘qituvchisi

o.r.ortiqov@pf.fdu.uz

Annotatsiya: Ushbu maqolada Balzakning “Gorio ota” romani ijtimoiy-psixologik asar ekanligi, u alohida shaxsni emas, balki ijtimoiy munosabatlar psixologiyasini, shahar jamiyati psixologiyasini o‘rganishi haqida fikr yuritiladi. Muallif bu ishida xonani ko‘rsatibgina qolmay, balki pansionat aholisi nafas oladigan zaharli, dahshatli hid bilan nafas olishga majbur qiladi. Maqolada Gorio ota qahramoni ota-onalik tuyg‘ulariga to‘liq singib ketgan, u qizlaridan boshqa hech kim haqida o‘ylamaganligi haqida dalillar ham keltirilgan.

Kalit so‘zlar: Gorio ota, ota-onalik tuyg‘ulari, jamiyat psixologiyasi, roman.

Аннотация: В данной статье рассматривается тот факт, что роман Бальзака «Отец Горио» является социально-психологическим произведением, он исследует психологию общественных отношений и психологию городского общества, а не личности. В этом произведении автор не только показывает комнату, но и заставляет вдыхать ядовитый, жуткий запах, которым дышат жильцы пансионата. В статье также приводятся доказательства того, что отцовский персонаж Горио был полностью погружен в родительские чувства, он не думал ни о ком, кроме дочерей.

Ключевые слова: отец Горио, родительские чувства, социальная психология, роман.

Abstract: This article discusses the fact that Balzac's novel "Father Goriot" is a socio-psychological work, that it studies the psychology of social relations and the psychology of urban society, not an individual. In this work, the author not only

shows the room, but also forces you to breathe in the poisonous, terrible smell that the residents of the boarding house breathe. The article also provides evidence that the father character of Gorio was completely immersed in parental feelings, he did not think about anyone but his daughters.

Key words: Father Gorio, parental feelings, social psychology, novel.

Balzakning “Gorio ota” romani ijtimoiy-psixologik asar bo‘lib, u alohida shaxsni emas, balki ijtimoiy munosabatlar psixologiyasini, shahar jamiyati psixologiyasini o‘rganadi. Romanda biz ikki ijtimoiy dunyo qarama-qarshiligini kuzatamiz: yuqorida, burjua va yuqori jamiyat, pastda - Voke pansionati - kambag‘allar dunyosi. Bu olamlarning har birining markaziga Balzak ayol qiyofasini qo‘ydi: bir tomondan, Sen-Jermen shahar atrofi vakili, Bosean joylashgan vikontessa, ikkinchi tomondan, pansionat egasi Voke xonim. Bir qarashda, bu ikki dunyo butunlay boshqacha va o‘tib bo‘lmaydigan tubsizlik bilan ajralib turadi. Lekin aslida ular bir-biri bilan chambarchas bog‘langan, muallifning vazifasi burjua jamiyatining quyi va yuqori sinflari o‘rtasidagi ichki aloqani ko‘rsatish edi. U bir vaqtning o‘zida ikkala dunyoga tegishli bo‘lgan Rastinyakning taqdirini ochib berdi.

Vikontessaning salonida bo‘lganida, Rastinyak pansionatni eslatib o‘tadi: "Evgeniyning fikrlari uni bir lahzaga oilaviy pansionatga olib bordi, - u katta dahshatga tushdi ..." va pansionatda Rastinyak yuqori jamiyat haqida o‘ylaydi. .

Romandagi “pansionat” mavzusi bilan “yorug‘lik” mavzusi hamisha kesishadi va pirovardida ular bir butun bo‘lib qolib ketadi. Yuqori va pastki bir xil qonunlar bilan tartibga solinadi.

Romanda ikkita syujet va kompozitsion chiziq bor: birinchisi, nafaqat butun boyligidan, balki hayotdagi eng qimmatli narsasi – farzandlarining mehridan ham ayrilgan Goriot otaning fojiali hikoyasi. O‘limidan oldin u pul hamma narsani berishiga amin edi.

Ikkinchi qator - Rastinyakning hikoyasi, u Gorioning otasini dafn etib, Parijga qarshi: "Xo‘sh, endi kim g‘alaba qozonadi!". Pansionatning xususiyatlari undagi narsalar va odamlarning eskirganligi ta‘kidlaydi. “Bu yerda mebel bor”, har tomondan

quvilgan, buzilmaydigan va bir yerga joylashtirilgan, chunki sivilizatsiya chiqindilari davolab bo'lmaydiganlar kasalxonasiga joylashtirilgan, “mebel“ eski, zo'rg'a tirik”; "Ishtahani yo'qotadigan jirkanch gravyuralar". Bu erda, oxir-oqibat, doimo xiralashgan ko'zlar, "ajinlangan" yuzlar, faqat "go'zallik qoldiqlari" saqlanib qolgan jismlarga duch keladi.

Voke xonimning mehmonxonasi - bu o'ziga xos konsentratsiya, Balzak hayoti davomida Frantsiyaga xos bo'lgan ijtimoiy va axloqiy qonunlarning ramzi. Bu kambag'allarning umumiy atmosferasi, yo'q bo'lib ketishi, pansionatning sovuqligi bu erda turgan zerikarli hid bilan kuchayadi. “U chirigan, mog'orlangan, chirigandek tuyuladi; u titraydi, burunga namlangan narsaga uriladi, u bilan kiyimni namlaydi, ovqat xonasiga beradi, ular kechki ovqatni tugatadilar; oshxonaning hidi, piyodaning, murabbiyning”.

Muallif bizga nafaqat xonani ko'rsatibgina qolmay, balki pansionat aholisi nafas oladigan zaharli, dahshatli hid bilan nafas olishga majbur qiladi.

Voke xonimning uyi ta'rifi umumlashma bilan tugaydi: “Xulosa qilib aytganda, bu yerda she'rdan hech qanday ishora yo'q, qashshoqlik eskirgan, ziqna, siqilgan qashshoqlik saltanati. Garchi ular hali ham teshiksiz va lattasiz bo'lsalar ham, ular tez orada chirishga aylanadi”.

Atrof-muhitning ushbu tasvirida allaqachon aktyorlik belgilarining oldingi xususiyati mavjud. Ularning umumiy portretining xususiyatlari turar joy tavsifida keltirilgan. Shunday qilib, o'quvchi bu kichik dunyo atmosferasiga sho'ng'ib ketadi.

Ammo pansionat romanning yagona markazi emas.

Sen-Jermen shahar atrofi saloni, qasrlar - bu shaharning yana bir qismi. Bular Parijning ikkita qutbi - pastki va tepa, yer va jannat, do'zax va jannat. Yuqorida - hashamat, pastda - qashshoqlik. Balzak bu ikki dunyoni tinimsiz taqqoslaydi. Hashamat fonida qashshoqlik, qashshoqlik fonida dabdaba. Balzakning ustki va pastki qismi bir xilidan biri to'qnashadi, biri birida ko'rsatiladi, biri boshqasiga bog'liq - ular ikki tomonlama tasvirni yaratadilar. Bu erda Gorio, Rastinyak, Vautrin, Viscountess, Bosean deyarli teng ravishda ishda asosiy o'rinni egallashi mumkin. Shu

bilan birga, ularning har biri alohida ijtimoiy guruhni va tegishli nuqtai nazarni ifodalaydi: Gorio - burjua, Rastinyak - viloyat filistizmi, viskontessa - Parij oliy filistizmi, Vautrin - yer osti dunyosi.

Shunday qilib, romanda viloyat xarakterini shakllantirish muammosi, Yevgeniy Rastinyakning “yosh ambitsiyali” sifatida ma’naviy tanlovi, vasvasa motivi kabi muammolarni ajratib ko’rsatish mumkin; "bu dunyoning qudratlilari" muammosi; burjua dunyosida oila va oilaviy munosabatlar.

Tasvirlarni tekshirishni Gorio otaning tasviridan boshlaylik. Rastinyak kuzatgan hayotining tarixida eng yorqin yuraksizlik namoyon bo'ladi. Gorio o'z boyligini to'liq halol bo'lmagan holda to'plagan badavlat savdogar. U ikki qizini dunyoda hamma narsadan ko'ra ko'proq yaxshi ko'radi, ularga dabdabali va baxtli hayot baxsh etgan, ular uchun barcha injiqliklarini ro'yobga chiqargan, birini grafga, ikkinchisini bankirga turmushga bergan, ikkalasiga ham katta-katta sep bergan. Ammo turmush qurganidan ko'p o'tmay, ular oddiy otalaridan uyalishni boshladilar, ular faqat o'yin-kulgi va sevishganlar uchun kerakli pulga ega bo'lganda uni eslashdi. “Va otam xizmat qilishdan xursand edi va hatto hamyon sifatida ham hamma narsani berdi, butunlay qashshoqqa aylandi.” Roman quyidagi manzara bilan yakunlandi. Goriotning otasi qizlaridan birining baxti uchun so'nggi pulini berdi, lekin bu erda ikkinchi qizi kutilmaganda kelib, juda katta miqdorda pul so'radi, chunki uni sharmandalik va qashshoqlik kutmoqda. Gorioning yuragi ezilib ketdi, chunki u yordam bera olmadi, chol hamma narsaga tayyor edi: bank o'g'irlash, o'zini askar sifatida sotish, agar uning qizlari baxtli bo'lsa. Uning yuragi siqilib, dahshatli qashshoqlikda vafot etdi, qizi hatto dafn marosimiga ham kelmadi.

Gorio ota ehtirosning asossiz rivojlanishi shaxsning butunlay yo'q qilinishiga olib kelishining yorqin misolidir. Gorio ota-onalik tuyg'ulariga to'liq singib ketgan, u qizlaridan boshqa hech kim haqida o'ylamagan. Uning ehtirosi xudbin zaminda rivojlandi va bu ehtirosning kuchi Gorioni o'limga olib keldi.

Adabiyotlar ro'yxati:

1. Abdumalik o'g'li, Ortiqov Rustamjon. "THE BRIEF INVESTIGATION OF CONTEMPORARY SPEECH STYLES OF THE ENGLISH LANGUAGE." *Galaxy International Interdisciplinary Research Journal* 9.12 (2021): 1280-1283.
2. Abdumalik o'g'li, Ortiqov Rustamjon. "Cultural Comparison of Uzbek and English Language Speech Styles."
3. Abbasova, Nargiza K. "Using Effective Techniques Developing Learners' Critical Thinking in Teaching English Proverbs and Sayings." *Eastern European Scientific Journal* 6 (2018).
4. Ganieva, M. S. (2021). Socio-philosophical aspects of the study of the issue of gender and entrepreneurial woman in a new society. *Asian Journal of Multidimensional Research*, 10(12), 441-445.
5. Ismoilova, D. (2023). PHRASEOLOGICAL UNITS IN THE SEMANTIC FIELD OF "CRIME". *Theoretical aspects in the formation of pedagogical sciences*, 2(9), 99-101.
6. Fazildinova, Sevara Nematovna. "ACTIVITIES TO PROMOTE SPEAKING IN A SECOND LANGUAGE." *APRIORI. Серия: Гуманитарные науки* 1 (2016): 38-38.
7. Mukhtorova, B., Akbarova, M., & Yakubova, K. (2023). LINGUISTIC COMPARISON OF GENDER CATEGORY IN THE ENGLISH, RUSSIAN AND UZBEK LANGUAGES. *Академические исследования в современной науке*, 2(14), 47-50.
8. Satvoldievna, U. D., & Sharabidinovna, O. U. (2020). Conceptual problems of simultaneous interpretation. *Проблемы современной науки и образования*, (2 (147)), 36-38.
9. Qodirberganovna, A. N. (2023). Representation of Maximums in Axiolinguistic Evaluation of Politeness Category in Uzbek and English Languages. *American Journal of Language, Literacy and Learning in STEM Education* (2993-2769), 1(6), 39-41.